

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Aplinkos vadyba“
El. p. info@aplinkosvadyba.lt

2017-01-19 Nr. (28.5)-A4-653
į 2016-12-16 Nr. R961

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL PLANUOJAMOS EKSPERIMENTINĖS UŽTERŠTOS MEDIENOS APDOROJIMO VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė

UAB „Aplinkos vadyba“, Subačiaus g. 23, 01300 Vilnius, tel. 8 640 35061, faks. 8 656 02625, el. p. info@aplinkosvadyba.lt

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „BIOVERSIJA“, Akademijos g. 7, 08412 Vilnius, tel. 8 685 69564, el. p. virginijus@bioversio.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Eksperimentinė užterštos medienos apdorojimo veikla.

Atranka atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 13 punktu - Į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą įrašyta planuojama ūkinė veikla, skirta eksperimentiniam tobulinimui ar bandymui ir nevykdoma ilgiau kaip dvejus metus.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Planuojama eksperimentinė veikla (toliau - PŪV) bus vykdoma, Anykščių miesto šiaurinėje, pramoninėje dalyje, Vilties g. 4F, esančio žemės sklypo (kadastro Nr. 3403/0001:49), kurio pagrindinė naudojimo paskirtis – kita, žemės sklypo naudojimo būdas - pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos, dalyje. Sklypo teritorijoje yra inžinerinė infrastruktūra - elektros linija, vandentiekis, buitinė kanalizacija, ryšiai. PŪV bus vykdoma planuojamo nugriauti sandėlio pastato vietoje. Įvažiavimas į nagrinėjamą teritoriją yra nuo Gegužės gatvės, einančiu privažiavimo keliu.

Artimiausi gyvenamieji namai nuo PŪV vietos yra nutolę apie 125 m atstumu į pietryčius ir apie 160 m atstumu į šiaurės rytus.

PŪV sklypas nepatenka ir nesiriboja su saugomomis ar „Natura 2000“ teritorijomis. Artimiausia saugoma teritorija yra Anykščių regioninis parkas (Identifikavimo kodas: 0700000000029), 170 m atstumu rytų kryptimi nuo PŪV vietos. Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija, esanti už 340 m pietryčių kryptimi, buveinių apsaugai svarbi teritorija - Šventosios upė žemiau Andrioniškio (Identifikavimo kodas: 1000000000048).

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Vykdamas PŪV bus atliekamas biologinis medinių pabėgių tvarkymas - tai eksperimentinė, laikina veikla, kurios tikslas, iširti, kaip UAB „Bioversija“ sukurta technologija veikia policiklinių aromatinių angliavandenilių skaidymą.

Tam, kad mediniai pabėgiai tarnautų ilgai, jie yra impregnuojami kreozotu. Ši cheminė medžiaga impregnuojama į medieną ir apsaugo ją nuo drėgmės bei puvinio. Tačiau dėl to paties kreozoto panaudoti mediniai pabėgiai tampa pavojinga žmogaus sveikatai atlieka, turinčia kancerogeninį poveikį.

Šiuo metu plačiausiai pasaulyje paplitęs panaudotų medinių pabėgių utilizavimo būdas – deginimas specialiose taršą sulaikančiuose, atliekų (tame tarpe ir pavojingų) deginimui skirtuose įrenginiuose.

UAB „Bioversija“ sukūrė biologinį preparatą WOODCLYN – tai naujos kartos biologinis preparatas, naudojamas siekiant biologiškai suskaidyti policiklinius aromatinius angliavandenilius. Preparatas yra skirtas valyti medieną, kuri buvo impregnuota kreozotu. Preparate esantys mikroorganizmai naudoja policiklinius aromatinius angliavandenilius (toliau - PAA) kaip maisto šaltinį ir juos suskaido į žmogui ir gamtai nekenksmingus H₂O ir CO₂ junginius. WOODCLYN technologija, preparato pagalba, yra efektyviai išvaloma užteršta mediena.

Biologinio skaidymo mechanizmas tinkamas organiniams teršalams iš aplinkos valyti. Šiuo valymo būdu, pagal cheminę sudėtį du benzeno žiedus turintys PAA, tokie kaip naftalenai – skaidomi gana lengvai. Trijų benzeno žiedų, pagal cheminę sudėtį, PAA (acenaftalenas, fluorenas, fenantrenas, antracenas) bei keturių benzeno žiedų, pagal cheminę sudėtį, PAA (fluorantrenas, pirenas, benzo(a)antracenas, krysenas) dėl didesnės molekulinės masės metabolizuojami ir biologiškai suskaidomi mikroorganizmų, per ilgesnį laiką. Bioprieinamumas padidinamas susmulkinant medieną iki pjuvenų.

Atlikti eksperimentai. Nuo įvairių paviršių ir vietų buvo išskirtos bakterijos, kurios yra atsparios policikliniams aromatiniams angliavandeniliams. Buvo atlikti eksperimentiniai bandymai, kurių metu buvo atrinkti bakterijų kamienai, kurie sugebėjo skaidyti PAA ir naudoti juos kaip anglies šaltinį. Po mikroorganizmų eksperimentinės atrankos buvo pasirinktas bakterijų kamienas, kuris geriausiai skaidė policiklinius aromatinius angliavandenilius. Laboratorinėmis sąlygomis buvo susmulkintas nedidelis kiekis impregnuoto medinio pabėgio ir apdorotas išskirtos bakterijos suspensija. Valymo procesas truko 2 mėnesius, apdorojant medieną bakterijos suspensija kas dvi savaites. Po eksperimentinio valymo atlikti tyrimai parodė, kad PAA junginių koncentracija nukrito žemiau užterštumo ribos. Išskirtas bakterijos kamienas yra identifikuotas, pagal 16S rnr geno fragmento sekvenavimą, ir nustatyta, kad bakterinis kamienas yra nepatogeninis ir žmonėms bei aplinkai nepavojingas.

Planuojamas atlikti eksperimentas. Nagrinėjamoje teritorijoje bus atliekamas eksperimentas, su didesniu užterštos medienos kiekiu. Tam bus naudojami, 5 (po 10 m³ talpos) sandarūs konteineriai, kuriuose bus skirtingos frakcijos susmulkinta užteršta, medinių pabėgių mediena. Kiekviename konteineryje bus pripilama iki 2,5 m³ arba atitinkamai 2,5 t smulkintos medienos ir stebima, per kiek laiko ir kokios frakcijos mediena greičiau išsivalo.

Eksperimentinė veikla bus vykdoma šiltuoju sezonu, apie 6 mėn. kai vidutinė oro temperatūra bus daugiau nei +10°C. Veiklą planuojama pradėti iš karto, kai tik leis oro sąlygos, tai yra 2017 metų kovą/balandį. Planuojama įvykdyti 2-3 medienos valymo ciklus, kurie priklausomai nuo teršalų kiekio užtruks po 8-16 savaičių.

Eksperimentas bus vykdomas 5 konteineriuose. Susmulkinta užteršta, medinių pabėgių mediena bus skirtingos frakcijos, tai pjuvenos, skiedros (iki 5 cm) ir skiedros (iki 30 cm). Užteršta mediena, į teritoriją bus atvežama jau susmulkinta ir patalpinama tiesiai į konteinerius. Papildomas kiekis tokios medienos nebus kaupiamas ar sandėliuojamas.

Susmulkinta mediena bus užpilama įprastomis NPK trąšomis, vienai tonai medienos bus naudojama iki 10 kg per mėnesį. Taip pat mediena bus laistoma vandeniu, iki 10 l vienam

konteineriui per savaitę arba tiriamuoju preparatu WOODCLYN, kuris bus naudojamas koncentruotas ir laistoma apie 10-20 l vienam konteineriui per savaitę. Jei bus reikalinga, reikiama apie 20-30% drėgmės kiekiui palaikyti, bus papildomai palaistoma ir vandeniu. Visam eksperimentui įvykdyti, į teritoriją bus atvežtas 1000 l vandens IBC konteineris. Visos kitos eksperimente naudojamos medžiagos (preparatas WOODCLYN ir trąšos), bus atsivežamos darbuotojo su savimi, kiekvieną kartą atvykstant į teritoriją.

I-as konteineris, skirtas kontrolei Nr. 1, jame nebus nieko daroma, t.y. jame bus tik užteršta mediena (pjuvenos).

II-as konteineris, skirtas kontrolei Nr. 2, jame bus užteršta mediena (pjuvenos), kuri bus laistoma vandeniu ir barstoma trąšomis.

III-as konteineris, skirtas bandymui su frakcija Nr. 1, užpildytas pjuvenomis, kurios bus laistomos preparatu ir barstomos trąšomis.

IV-as konteineris, skirtas bandymui su frakcija Nr. 2, užpildytas skiedromis (iki 5 cm), kurios bus laistomos preparatu ir barstomos trąšomis.

V-as konteineris, skirtas bandymui su frakcija Nr. 3, užpildytas skiedromis (iki 30 cm), kurios bus laistomos preparatu ir barstomi trąšomis.

Preparatas bus tolygiai paskleidžiamas ant susmulkintos užterštos medienos. Tinkamai prižiūrint – palaikant reikiamą drėgmę, deguonies lygį, biogeninių medžiagų ir kitus parametrus, – mediena visiškai išvaloma.

Eksperimento metu, kiekvieną savaitę 3 kartus atvyks darbuotojas, kuris vieną kartą per savaitę atliks maišymą kiekviename konteineryje ir patikrins eksperimento sąlygas. Konteineriai stovės ant betoninės dangos ir bus uždengti taip, kad į juos negalėtų patekti atmosferos kritulių vanduo.

Mediena, naudojama eksperimente, pagal Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus, bus perduodama jas tvarkančioms įmonėms.

Eksperimentinės veiklos metu, planuojama didžiąją dalį užterštos medienos, visiškai išvalyti, tokiu atveju, viso eksperimento metu, jei bus vykdomi 3 ciklai, susidarytų 22,5 t, 17 02 01 medienos atliekų.

Tikėtina, kad eksperimentas gali nepavykti kontroliniuose konteineriuose ir juose buvusi užteršta mediena nebus išvalyta. Tokiu atveju, iš kontrolinių konteinerių viso eksperimento metu, jei bus vykdomi 3 ciklai, susidarys, 15 t, 17 02 04* medienos, kurioje yra pavojingųjų medžiagų arba kuri yra jomis užteršta.

Visam eksperimentui įvykdyti, į teritoriją bus atvežtas 1000 l vandens IBC konteineris, apskaičiuotas reikalingas vandens kiekis apie 250 l. Eksperimentinėje veikloje vanduo bus naudojamas, medienos drėkinimui, tačiau jis visas bus medienos sugeriamas ir gamybinės nuotekos nesusidarys.

Nuolatinių darbuotojų veiklos vykdymo metu nebus, būtinių nuotekos nesusidarys. Eksperimento vykdymo vietoje, konteineriai stovės ant betoninės, nelaidžios vandeniui dangos. Paviršinis vanduo nuo aikštelės nubėga į aplinką. Konteineriai, kuriuose bus vykdomi bandymai, bus sandarūs ir uždengti, krituliai į juos nepateks.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka ir nesiriboja saugomomis ar Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijomis. Artimiausia buveinių apsaugai svarbi „Natura 2000“ teritorija - esanti už 340 m pietryčių kryptimi Šventosios upė žemiau Andrioniškio (Identifikavimo kodas: 1000000000048).

Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos vietos padėtį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai

6.1. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), nustatyta tvarka. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Panevėžio ir Utenos skyriuje, Metalų g. 11, Utena, 206 k., tel. (8 389) 68 784.

6.2. Užsakovas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame Tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės(-ių) ir seniūnijos(-ų), kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės(-ių) ir seniūnijos(-ų) informacine žyma apie gavimo faktą ir data.

6.3. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius privalo laikytis visų aktualių vykdomą veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai peržiūrėti ir keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui.

6.4. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai priimti pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

6.5. Apie ūkinės veiklos (eksperimento/bandymo) pradžią veiklos vykdytojas turi informuoti Utenos regiono aplinkos apsaugos departamentą ir Aplinkos apsaugos agentūrą.

6.6. PŪV skirta eksperimentiniam tobulinimui ar bandymui gali būti vykdoma ne ilgiau kaip dvejuis metais nuo šios atrankos išvados priėmimo dienos.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Eksperimentinėje veikloje nebus stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių. Oro tarša ir triukšmas nuo atvykstančių transporto priemonių, neviršys nustatytų ribinių verčių ir neturės įtakos aplinkos oro užterštumui ar triukšmo padidėjimui PŪV vietovėje.

7.2. Nuo PŪV neatsiras papildomos vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios (elektromagnetinės) spinduliuotės.

7.3. Eksperimentinės veiklos pažeidžiamumas nėra tikėtinas, nes bandymai bus atliekami sandariuose metaliniuose konteineriuose, apsaugotuose nuo kritulių patekimo ir kurie stovės ant betoninės, nelaidžios vandeniui dangos.

7.4. PŪV teritorijos ribose ir gretimybėse nėra saugomų teritorijų, tarp jų ir Europos ekologinio tinklo „*Natura 2000*“ teritorijų, gamtos ir kultūros vertybių, kuriems planuojamos veiklos įgyvendinimas galėtų turėti reikšmingas pasekmes.

7.5. Planuojamos ūkinės veiklos metu susidarančių atliekų tvarkymas atitiks Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo reikalavimus ir kitus atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Mediena, naudojama eksperimente, pagal Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus, bus perduodama jas tvarkančioms įmonėms.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Eksperimentinei užterštos medienos apdorojimo veiklai, Vilties g. 4F, Anykščiai, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo departamento Vilniaus skyriaus vedėja, atliekanti Poveikio aplinkai vertinimo departamento direktorės funkcijas

Justina Černienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2017-01-19 RAŠTO NR. (28.5)-A4- 653
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

UAB „Bioversija“

Akademijos g. 7, LT- 08412 Vilnius
El. paštas: virginijus@bioversio.lt

Anykščių rajono savivaldybės administracijai

Biliūno g. 23, LT-29111 Anykščiai
El. paštas: info@anykščiai.lt

Utenos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos

Anykščių priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai

Troškūnų g. 1, LT-29147 Anykščiai,
El. paštas: anyaksciai.pgt@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos

Utenos skyriui

Utenio g. 5, LT-28248 Utena
El. paštas: utena@heritage.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos

Utenos departamentui

S. Dariaus ir S. Girėno g. 12, LT-28240 Utena
El. paštas: utena@nvsc.lt

Žiniai:

Aplinkos ministerijos Utenos regiono aplinkos apsaugos departamentui

Metalo g. 11, LT-28217 Utena
El. paštas: utena@urd.am.lt